

6111 sayılı Kanundan faydalanmak için KDV ve Kurumlar Vergisi yönünden mükellefiyeti açılan kooperatiflerin Ba-Bs bildirim formu verme zorunluluğu olup olmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	27575268-105[8479]-686
Tarih	08.07.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[8479]-686

08/07/2013

Konu : 6111 sayılı Kanundan faydalanmak için KDV ve Kurumlar Vergisi yönünden mükellefiyeti açılan kooperatiflerin Ba-Bs bildirim formu verme zorunluluğu olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda ve ekinde yer alan açıklama bölümünde; Kooperatifin ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğu, 1976 yılından itibaren aktifinde bulunan arsanın bir kısmını 2008 yılında genel kurul kararına istinaden satıldığı, Kooperatif işlerinin devamlılığı için arsa satışından elde edilen geliri bilançodaki varlıklar içinde tutulduğunu, gelen bu para ile kooperatifin birikmiş olan emlak vergisi ve sigorta prim borçlarının ödendiğini, kalan para ve üyelerden toplanacak ek aidat ile kooperatifin devamlılığını sağlamak ve üyeleri konut sahibi yapmanın planlandığını, ancak sonraki genel kurullarda Kooperatifin devamlılığının sağlanamayacağını anlaşıldığı

üzerine arsanın kalan kısmının da 26.11.2010 tarihinde satıldığı belirtilmektedir.

Ayrıca, Kooperatifin arsanın satışından elde edilen geliri, 2010 yılı kurumlar vergisi beyannamesi ile beyan ederek ödediğini, 2008 dönemine ilişkin olarak 25.02.2011 tarih ve mükerrer 27857 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 6111 sayılı Kanun maddelerine istinaden KDV ve Kurumlar Vergisi yönünden matrah artırımını beyanı yapıldığını, matrah artırımından tahakkuk eden vergilerin de peşin olarak ödendiğini, Kooperatifin üyelerin konut ihtiyacını karşılamasının mümkün olmadığı öngörülerek 26.03.2011 tarihli Kooperatif olağan genel kurulunda tasfiye kararı alındığını ve surecin devam etmekte olduğu, Kooperatif adına 2008 yılından itibaren Ba-Bs bildirim formu verme zorunluluğun bulunup bulunmadığı hususunda tereddüt olduğu belirtilerek konu hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak, 350 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile, mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri hususunda yükümlülük getirilmiş, 362 ve 381 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle de bu yükümlülüğe ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Konu hakkında yayımlanan 396 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile söz konusu yükümlülüğün 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri açıklanmıştır.

381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 1.2.2.bölümünde; "Bildirim verme yükümlülüğünde olan, ancak, tüm alış ve satışları belirtilen hadlerin altında kalan mükellefler, söz konusu formları Tablo II dışındaki tüm bilgileri doldurmak suretiyle vermek zorundadırlar. Bu bildirimlerinde limit altında olan tüm alışları için Ba formunun, limit altında olan tüm satışları için de Bs formunun Tablo III bölümünde yer alan "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" alanları doldurulacaktır" ve 4.13. bölümünde; "Kurumlar vergisinden muaf olanlar 2007 yılı ve takip eden yıllarda Ba ve Bs bildiriminde bulunmayacaklardır" ile 4.17 bölümünde ;Bildirim formlarını elektronik ortamda veya kağıt ortamında belirlenen süre içinde vermeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesi hükmü uyarınca işlem yapılacaktır" açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, 04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul ve esasların belirlendiği 396 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 1.1.2. bendinde; "Kurumlar vergisinden muaf olan mükellefler, muafiyetten yararlandıkları hesap döneminden itibaren Ba-Bs bildirim formu vermeyeceklerdir." ile 2.1. bölümünde; " Yükümlülük kapsamındaki mükelleflerin mal ve/veya hizmet alış/satışlarının aylık dönemler itibariyle bildirilmesi gerekmektedir. Mal ve/veya hizmet alış/satışlarının

bildirilecekleri aylık dönemler, bunlara ilişkin belgelerin düzenlenme tarihi dikkate alınarak belirlenir" ve 2.2.1. bendinde; "Mükellefler söz konusu bildirim formlarını, aylık dönemler halinde düzenlemek ve takip eden ayın birinci gününden itibaren son günü akşamı saat 24:00'e kadar sistem üzerinden onaylamak suretiyle göndermekle yükümlüdürler" ile 3.2.4. bendinde "Bildirim verme yükümlülüğü bulunan, ancak tüm alış ve satışları belirtilen haddin altında kalan mükellefler, söz konusu formları Tablo II dışındaki tüm bilgileri doldurmak suretiyle vermek zorundadırlar" ayrıca 4.1. Bildirimlerin süresinde veya tam olarak verilmemesi başlıklı bölümünde; "Bildirim formlarını bu Tebliğde belirlenen süreler içinde vermeyen, eksik veya yanıltıcı bildirimde bulunan mükellefler hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesi hükmü uyarınca cezai işlem uygulanacaktır" hükümleri yer almaktadır.

Öte yandan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "Muafiyetler" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde; Tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatifler ile bu kayıt ve şartlara ek olarak kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13 üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerinin kurumlar vergisinden muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümler gereğince, yapı kooperatiflerinin muafiyetten yararlanabilmeleri için;

-Sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması,

-Yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden hisse verilmemesi,

-Yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması,

-Sadece ortaklarla iş görülmesi,

hükümlerinin ana sözleşmelerinde yer alması ve fiilen bu kayıt ve şartlara uyması,

-Yapı ruhsatı ile tapusunun kooperatif tüzel kişiliği adına olması,

gerekmektedir.

Kooperatiflerin muafiyet şartlarına ilişkin açıklamalarının yer aldığı 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği'nin; "4.13.1.4.3 Yapı Kooperatiflerinde ortak dışı işlemler başlıklı bölümünde; Yapı kooperatiflerinin, arsalarını kat karşılığı vererek işyeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem

sayılacaktır. Ancak bu kooperatiflerin, her bir hisse için bir işyeri veya konut elde etmesi halinde, bu ortak dışı işlem olarak kabul edilmeyecektir.

Kooperatife ait taşınmazların, ortaklara veya ortak olmayanlara kiraya verilmesi veya kooperatifin inşa ettiği konut veya işyerlerinin ortaklara dağıtımından sonra elinde kalan işyeri, konut veya arsaların satılması ortak dışı işlem sayılacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

Bu açıklamalar çerçevesinde, kooperatif ana sözleşmesinde 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4/k maddesinde belirtilen muafiyet şartlarının yazılı bulunması ve fiiliyatta da bu şartlara uyulması halinde kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanması gerekir. Ancak, muafiyet şartlarının ihlal edilmesi halinde şartların ihlal edildiği tarih itibarıyla kooperatifin kurumlar vergisi mükellefi olması gerekir.

Ayrıca, 21/04/2011 tarihli 2011/3 Sıra No.lu 6111 sayılı Kanun İç Genelgesinin "Matrah ve Vergi Artırımına İlişkin Açıklamalar" başlıklı 3'üncü bölümünde; "a. Bendinde "6111 sayılı Kanunun 6 ve 7 nci maddelerine göre gelir/kurumlar vergisi matrah artırımında, katma değer vergisi artırımında bulunan mükelleflerin, artırıma konu dönemlere ilişkin olarak vermiş oldukları "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu" (Form Ba) ile "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu"nu (Form Bs) artırım nedeniyle düzeltme mecburiyetleri bulunmamaktadır." açıklamasına yer verilmiştir.

Diğer yandan, 2008 dönemine ilişkin olarak Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi matrah artırımında bulunmanın Ba-Bs bildirim verme zorunluluğunu etkilemeyeceği tabiidir.

Buna göre; arsanın bir kısmının 2008 yılında satılması nedeniyle, Kurumlar Vergisi muafiyet şartlarının ihlal edilmesi söz konusudur. Kooperatif adına Kurumlar Vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi ve ilgili dönemlere ait Ba-Bs bildirim formlarının da verilmesi gerekmektedir. Ancak, Başkanlığımız merkezi veri tabanında yapılan sorgulama sonucu adı geçen mükellef tarafından 2012/ Mart dönemine kadar, 2008 yılının aylık dönemleri ve müteakip dönemlerin aylık dönemlerine ilişkin Ba-Bs bildirim formlarının verilmediği görülmüştür.

Bu nedenle, mükellefin bağlı olduğu vergi dairesi tarafından 2008 ve 2009 yıllarının aylık dönemlerine ait Ba-Bs bildirim formlarının verilmemesi nedeniyle, 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 4.17 bölümüne göre, 2010 yılı ve müteakip dönemlerin aylık dönemlerine ait Ba-Bs bildirim formlarının da verilmemesi nedeniyle, 396 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 4.1. bölüm hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Ayrıca, Kooperatifin 2011 yılı Genel Kurulunda alınan karar gereği tasfiye sürecine girildiğinden, tasfiyenin başlangıç tarihinden, tasfiyenin sonuçlanacağı tarihe kadar geçen süre içerisinde vergisel sorumlulukların yerine getirilmesi ile ilgili yükümlülük bulunulduğundan, tasfiyenin sonuçlanacağı tarihe kadar herhangi bir mal veya hizmet alım- satımı olmasa bile Ba-Bs bildirim formu verme zorunluluğu

bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026